

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2024-11-22

Ärendenummer SMF-2024-02245

Handläggare

Ingela Gustafsson

Telefon: 031-365 58 02

E-post: ingela.gustafsson@stadsmiljo.goteborg.se

Yttrande över motion av Emmyly Bönfors (C) om friluftsbad vid Sannegårdshamnen

Förslag till beslut

1. Stadsmiljönämnden avstyrker motionen.
2. Stadsmiljönämnden översänder förvaltningens tjänsteutlåtande som sitt eget yttrande till kommunstyrelsen.

Sammanfattning

Emmyly Bönfors (C) har lämnat in en motion till kommunfullmäktige om att ge stadsmiljönämnden i uppdrag att anlägga ett friluftsbad vid Sannegårdshamnen, utifrån en utredning som färdigställdes år 2019. Motionären beskriver att många göteborgare vill komma närmare vattnet och kunna bada i Göta älv; ett friluftsbad vid Sannegårdshamnen skulle göra detta möjligt. Utredningen visade att det var möjligt att bada där vid torrt väder samt ett till två dygn efter regn. Kommunstyrelsen avvaktade att gå vidare med frågan av ekonomiska skäl samt för att Jubileumsbadet (nuvarande Hamnbadet) skulle komma på plats först.

Förvaltningen bedömer att det med nuvarande förutsättningar inte bör anläggas en badanläggning i Sannegårdshamnen. Det bad som behöver anläggas för att uppnå tillfredsställande badvattenkvalitet under större delen av en badsäsong är jämförbart med saltvattenbassängen i Hamnbadet (tidigare kallat Jubileumsbadet) och är inget friluftsbad motsvarande de som Staden har i sjöar och hav. Kostnaderna för investering, drift och underhåll skulle nu också bli större än enligt tidigare uppskattningar, och erfarenheter från Hamnbadet bör inhämtas först. Investeringar i avloppsnät i syfte att minska orenade utsläpp bör också prioriteras för att förbättra badvattenkvaliteten i både älven och havet. Det finns även ett stort behov av investeringar och underhåll i befintliga friluftsbad.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Anläggning av ett friluftsbad i Sannegårdshamnen innebär investerings- och driftkostnader för anläggningar både i vatten och på land. Kostnadsuppskattningen för investeringen var cirka 14 miljoner kronor år 2019, samt för drift och underhåll inklusive kapitaltjänstkostnader cirka 2,8 miljoner kronor per år. Dessa kostnader uppskattades utifrån att badet endast skulle hålla öppet under sommarsäsongen, i likhet med övriga friluftsbad. Kostnaderna idag bör med utgångspunkt för kostnadsökningar sedan år 2019 vara minst 15–20 procent högre. I motionen uttrycks att badet skulle kunna vara öppet en längre säsong för till exempel vinterbad. Om badet förväntas kunna vara öppet under längre säsong än tre månader blir driftkostnaderna betydligt högre.

För att förbättra förutsättningarna för tillfredsställande badvattenkvalitet kan badanläggningen förses med omgivande skärmar i vattnet samt en pumpanläggning. Anläggningen i sin helhet skulle då motsvara saltvattenbassängen i Hamnbadet, vilket skulle öka investerings- och driftkostnaderna.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Ett relevant utformat bad har goda förutsättningar att bli en populär och positiv mötesplats för många människor.

Badandet skulle ske i en bassängliknande miljö utan botten, vilket innebär att det inte blir tillgängligt för mindre barn och ej simkunniga. En anläggning med botten skulle kräva annan konstruktion och helt andra förutsättningar.

Samverkan

Partssamverkan med personalföreträdande organisationer har inte varit aktuell.

Bilagor

1. Motion av Emmyly Bönfors (C) om friluftsbad vid Sannegårdshamnen
2. Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande – *Redovisning av uppdrag om fördjupad genomförbarhetsstudie för att anlägga ett friluftsbad i Sannegården*
3. Genomförbarhetsstudie (Kretslopp och vatten) – *Bad i Sannegårdshamnen*

Ärendet

Emmyly Bönfors (C) har lämnat en motion om friluftsbad i Sannegårdshamnen till kommunfullmäktige. Kommunstyrelsen har ombett stadsmiljönämnden att yttra sig över motionen. Remissvaret ska ha kommit in till kommunstyrelsen senast 2025-02-07.

Beskrivning av ärendet

Motionen beskriver att många göteborgare vill komma närmare vattnet och kunna bada i Göta älv. Motionären skriver att frågan om ett friluftsbad i Sannegårdshamnen utreddes senast år 2019, men att kommunstyrelsen avvaktade att gå vidare med frågan av ekonomiska skäl samt för att det då planerade Jubileumsbadet (nuvarande Hamnbadet) först skulle komma på plats.

Motionären föreslår med sin motion att kommunfullmäktige ger stadsmiljönämnden i uppdrag att anlägga ett friluftsbad vid Sannegårdshamnen – utifrån utredningen som färdigställdes 2019.

Utredningar

Utredningar om bad i Göta älv har gjorts i flera omgångar under åren 2017–2019 på uppdrag av kommunstyrelsen. Flera studier gjordes, både generellt gällande möjligheter till bad i älven och specifikt för Sannegårdshamnen. Utredningar om badvattenkvalitet och badanläggning gjordes av kretslopp- och vattenförvaltningen i samarbete med dåvarande park- och naturförvaltningen. En fördjupad genomförbarhetsstudie för att anlägga ett friluftsbad visade på svårighet med att upprätthålla tillfredställande badvattenkvalitet under hela badsäsongen, och att det skulle krävas faciliteter på land i form av bland annat toalett, omklädnings och dusch, samt att det krävs mer bemanning vid ett sådant bad än vid ett ordinarie friluftsbad.

Tillfredsställande badvattenkvalitet enligt EU:s badvattendirektiv kan inte garanteras alla dagar vid bad direkt i älvvattnet. Framförallt försämras kvaliteten vid regn och under en viss tid efter regn. Detta beror i huvudsak på bräddningar av avloppsvatten – det vill säga tillfälliga utsläpp av orenat avloppsvatten, delvis orsakade av felkopplingar.

Genomförbarhetsstudiens bedömning var att det under mätperioden skulle behöva avrådas från bad upp till åtta gånger i månaden med anledning av detta. Studien betonar att sommaren 2018 var en avvikelse med mindre nederbörd än normalt, och att en mer normal sommar därmed ger betydligt färre badbara dagar än då. Ett friluftsbad i Göta älv kan få hålla stängt mer än hälften av tiden under en normal säsong. Studien beskrev även att badets öppethållande skulle behöva styras av ett prognos- och varningssystem för dålig badvattenkvalitet, och att badet skulle behöva stängas i samband med samt en viss tid efter regn. Information om badets dagsaktuella öppettider skulle behöva nå allmänheten med hjälp av både digital kommunikation och flaggning på plats.

Dagsläge

Avrådan från bad efter skyfall har ökat under senare tid för friluftsbad både i hav och sjöar. Många gånger sker detta till följd av bräddning av avloppsvatten, men även när det inte direkt kan påvisas en föroreningskälla. Det finns ett flertal bräddningspunkter utmed Göta älv som påverkar badvattenkvaliteten, vilket både tidigare och nya mätningar i anslutning till Hamnbadet (tidigare kallat Jubileumsbadet) har påvisat. Det kan därmed förväntas att förutsättningarna för bad direkt i älvvattnet inte är goda nog i dagsläget.

Tekniska lösningar

Ökade investeringar i avloppsnätet som berör älven är en del av förutsättningarna för att kunna tillhandahålla bättre badkvalitet i den. Detta gäller även flera av förvaltningens friluftsbad som idag påverkas av nödavledning av avloppsvatten vid kraftiga skyfall.

Det finns tekniska lösningar som kan förbättra förutsättningarna för bad i Sannegårdshamnen. Om badanläggningen förses med omgivande skärmar i vattnet ner till 2–3 meters djup hålls det mer förorenade ytvattnet borta från den inramade bassängen. Badanläggningen behöver då kompletteras med en pumpanläggning som för rent vatten från djupare vattenskikt upp till ytan. Anläggningen i sin helhet skulle då motsvara saltvattenbassängen i Hamnbadet till utförande, vilket skulle öka investerings- och driftkostnaderna för ett bad på platsen. En sådan anläggning kan inte heller betraktas som ett friluftsbad motsvarande de övriga friluftsbad i sjöar och havet som förvaltningen ansvarar för.

Ur säkerhetssynpunkt kan tilläggas att friluftsbadet (i den form som har avsetts sedan tidigare) inte har någon botten. Det skulle därför krävas bevakning under badets öppettider, liksom hinder för att bada utanför anläggningen – särskilt då det förekommer småbåtstrafik i närheten och finns en småbåtshamn i Sannegårdshamnens inre del.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen bedömer att det med nuvarande förutsättningar inte bör anläggas en badanläggning i Sannegårdshamnen. Med tanke på den konstruktion som skulle behöva anläggas för att kunna hålla badet öppet oftare, bör erfarenhet från Hamnbadets drift och underhåll insamlas under ett antal år innan ett nytt bad i älven kan bli aktuellt. Den viktigaste erfarenheten hittills är att den här typen av anläggning kräver mycket drift- och underhållsarbete för att fungera som avsett. Investeringar i avloppsnät för att minska bräddningar och annan nödavledning bör också prioriteras för att förbättra vattenkvaliteten i älven, såväl som vid friluftsbad vid kusten och i skärgården.

Hamnbadet finns dessutom relativt nära Sannegårdshamnen, ett par kilometer därifrån. Där finns även en bastu och Jubileumsparken med sin stora lekplats för barn. Hamnbadet har också en bassäng med botten där barn och icke simkunniga kan bada.

Det finns även ett stort behov av investeringar och underhåll i Stadens befintliga friluftsbad för att dessa ska hållas ändamålsenliga och robusta även i framtiden. Det gäller också driftresurser för att kunna förlänga badsäsongen och tillhandahålla utökad service – till exempel ökat öppethållande av toaletter samt ökad skötsel av ytor och anläggningar.

Gunilla Åkerström

Anders Ramsby

avdelningschef utemiljöer och stadsliv

förvaltningsdirektör stadsmiljö